

Poradnik Młodego Drwala cz. 26

Dodano: 21.05.2022

Wąskie, szerokie, wysokie, niskie, długie, krótkie, plastikowe, metalowe czy drewniane? Który klin jest najlepszy do obalania drzew?

Na rynku możemy znaleźć wiele rodzajów klinów. Producenci oferują nam modele o różnych długościach, kształtach i grubościach i materiałach, z których zostały wykonane. Które zatem powinniśmy wybierać, czy cena powinna odgrywać tu najistotniejszą rolę oraz na co zwracać uwagę przy wyborze konkretnych modeli?

Które najlepsze?

Zajmując się profesjonalnym pozyskaniem drewna (a zwłaszcza ścinką drzew szczególnie niebezpiecznych, bądź nietypowych) nie powinniśmy ograniczać się do używania tylko jednego typu klinów z jednej prostej zasady - sprzęt, którym dysponujemy powinien być odpowiednio dobrany do zadania, które przed nami stoi. Nie da się pracować bezpiecznie jedną pilarką, jednym klinem i siekierą w każdym drzewostanie z każdym drzewem i każdą metodą. Niektórych z Was taki fakt może śmieszyć, ale wielu wypadków drwali, które przyszło mi opisywać, można było uniknąć przez dobór odpowiedniego sprzętu.

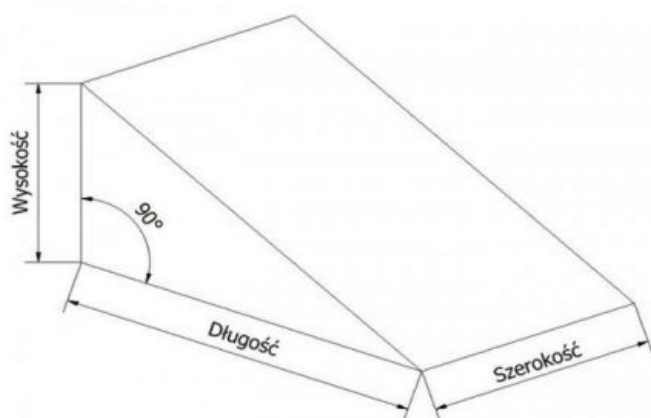
W tym miejscu potwierdzenie znajduje także jedna z pierwszych reguł, o której pisałem w tym

poradniku - o naszym profesjonalizmie nie decyduje wynik końcowy - ścięte drzewo (uff... - na szczęście w tym kierunku, w którym chciałem, tylko gdzie się podziela zawiasa?), ale dobrze wykonane szczegóły, co do najmniejszego detalu. Równa zawiasa, czyste cięcie, równoległe poziomy rzazów, pewność ruchów, ostra piła - to wszystko ma wpływ na naszą pracę. Tak samo jak odpowiedni dobór klinów do obalania, co może wydawać się sporym zaskoczeniem. Jakie kliny zatem wybierać?

Ścinka drzew jest tak samo skomplikowanym procesem, jak skomplikowany jest drzewostan, w którym pracujemy. Moim zdaniem, na podporządku powinniśmy mieć po kilka sztuk różnych typów klinów, które zabezpieczą nas na różne ewentualności w lesie - cytując klasyka: prewencyjnie, czyli lepiej zapobiegać niż leczyć.

Krótkie, długie, szerokie, wąskie, wysokie czy niskie?

Na początku opiszmy sobie, jak rozumiemy wymiary klinów, abyśmy mieli dobry obraz i możliwość wyobrażenia sobie o czym mówimy.

Długość klina - to odległość od płaszczyzny, w którą uderzamy siekierą, aby wbić go w drewno, a krawędzią, którą wkładamy w rzaz. **Szerokość klina** - to odległość pomiędzy jego bokami, którą stanowi wkładana w rzaz krawędź. **Wysokość klina**, czyli inaczej jego **grubość**, to wymiar, który wzrasta wraz z odległością od krawędzi klina wkładanej w rzaz. Wysokość ta mówi nam także, jak mocno jesteśmy w stanie podnieść pień za pomocą danego modelu klina.

Wracając do długości klina - podczas ścinki i obalania ma ona duże znaczenie. Jest ona ściśle związana z jego grubością (wysokością). Musimy pamiętać, że im dłuższy jest klin, tym łagodniejszy kąt natarcia posiada nasz klin, czyli łatwiej będzie wchodził w rzaz. Niestety, każdy medal ma dwie strony. Jeżeli nasz pień ma zbyt małą średnicę, to zbyt łagodny klin może nam nie wystarczyć, aby obalić drzewo. Będzie po prostu zbyt niski, aby wystarczająco unieść ścięty pień.

Jego krawędź oprze nam się na zawiasie, dalsze pobijanie siekierą nie będzie miało żadnego sensu. Tak samo w odwrotnej sytuacji, gdy mamy krótkiego klina, a dość grube drzewo. Często zdarza się, że brakuje nam już możliwości głębszego wbicia klina, a drzewo nadal stoi. Wówczas ratunkiem może być dźwignia-obracak, jeżeli oczywiście mamy ją pod ręką. Lepiej jest jednak (i z pewnością nieco taniej) posiadać nieco dłuższy i wyższy klin.

Szerokość użytych klinów zależy od metody ścinki i gatunku drzewa, z którym przyszło się nam rozprawić. Kliny wąskie są lepsze w metodzie "na jednego klina", ponieważ możemy zostawić zawiasę na większej szerokości, wykonując węższy otwór na klin. Sprawdzą się także lepiej w drewnie gatunków twardych (grab, wiąz, robinia), gdzie będą lepiej pracowały. Kliny szerokie staramy się używać wszędzie tam, gdzie mamy na to wystarczająco dużo miejsca. Zapewniają nam wówczas większą stabilność obalanego pnia. Lepsze także okazują się w drewnie gatunków miękkich (lipa, topola), albo łatwo pękających (buk), ponieważ nie niszczą drewna i przenoszą mniejsze napięcia (ze względu na większą powierzchnię styku z drewnem).

Kształty i materiały

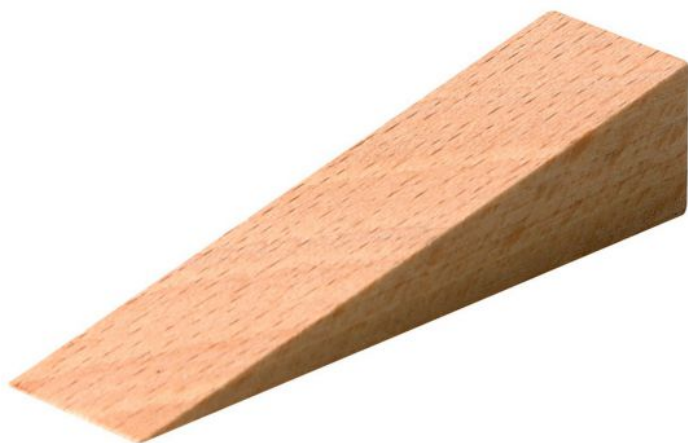

Zacznijmy od kształtów. Tutaj nie mamy zbyt dużego wyboru, zazwyczaj kliny są proste i kanciaste. Zdarzają się jednak i takie o zaokrąglonych bokach. Czy jest to dobre rozwiązanie? Moim zdaniem wpływa ono tylko na szerokość klina, a drwalowi może utrudnić prawidłowe uformowanie zawiasy.

Na klinach spotykamy także specjalne rowki i wypustki, które zabezpieczają go przed niekontrolowanym wypadnięciem z rzazu.

Przejdźmy do materiałów, z których wykonuje się kliny do obalania. Mianowicie są to 3 podstawowe: **drewno**, **plastik** oraz **aluminium**.

Najbardziej ekologiczne jak można się spodziewać są kliny **drewniane**, ale to chyba ich jedyna zaleta - nie wpływają źle na środowisko oraz nie tępią łańcucha, gdy ich dotkniemy przez przypadek piłą w rzazie. Reszta cech to już praktycznie same wady. Są wrażliwe na wilgoć - suche pękają, a

wilgotne nie pracują właściwie w rzazie. Ich trwałość na uderzenia siekierą też jest znacznie mniejsza niż innych materiałów, a dostępność gotowych produktów jest raczej zerowa. Potrzeba dużo czasu, aby samemu taki klin wykonać, odpowiednio wysuszyć. Cały proces staje się zatem mało opłacalny.

Kliny **plastikowe** są uniwersalne - dość miękkie, aby nie zniszczyć nam łańcucha, ale i odpowiednio wytrzymałe do pracy w rzazie i odporne na pobijanie siekierą. Pamiętajmy jednak, że plastik plastikowi nie równy. Mając trochę doświadczenia możemy rozpoznać "na słuch" czy materiał, z którego klin został wykonany jest solidny i czy czasami nie zawiera powietrza w środku. Niestety jest to niemożliwe do opisanego w tym artykule. Możemy także zwrócić uwagę na fakturę klina. Jeżeli jest on gładki, ma równe krawędzie i wydaje się być odlany z wosku, a przy tym jest odpowiednio masywny, może sugerować, że materiał będzie dobry. Jeżeli natomiast klin wydaje się być pozlepiany z grudek, albo krawędzie wydają się być faliste, a do tego jest lekki, może to nam mówić, że jakość wykonania i użytego materiału jest po prostu słaba. Zaletą klinów plastikowych jest także ich niska cena. Największą wadą zaś to, że są najmniej ekologiczne ze wszystkich. Są także wrażliwe na niskie temperatury.

Kliny **metalowe** są wykonane najczęściej z aluminium lub jego stopów. Są najbardziej wytrzymałe ze wszystkich. Powinny być wykorzystywane wyłącznie do zadań specjalnych, przez doświadczonych drwali, którzy mają duże wyobrażenie przestrzenne i wiedzą, do którego momentu mogą ciąć, aby takiego klina nie zahaczyć. Po kontakcie łańcucha z takim klinem, zęby tnące nadają się do ostrzenia. Kliny aluminiowe doskonale sprawdzają się w sytuacjach awaryjnych, gdzie pozostałe już nie wystarczają. Najlepiej pracują w rzazie, ale niestety są najdroższe. Są też średnio odporne na pobijanie, ale zawsze po rozbiciu możemy je zeszlifować lub naostrzyć.

W poradniku celowo pominąłem kliny mechaniczne i hydrauliczne.

Od Autora

Stawiajcie w swojej pracy na jakość. Niezależnie czy mówimy o pilarkach, klinach, taśmach i innych narzędziach, które wykorzystujecie w pracy. One zdecydowanie rzadziej zawodzą w pracy niż te, które kupujemy po kosztach. Firmy, które produkują godne polecenia kliny to Ochsenkopf, EIA oraz Nordforest.

Zobaczcie także pozostałe części "Poradnika Młodego Drwala":

[Cz. 1 - Dlaczego drwale w Polsce nie używają dodatkowego osprzętu?](#)

[Cz. 2 - Taśma miernicza](#)

[Cz. 3 - Kleszcze do drewna](#)

[Cz. 4 - Klupa i inne dodatki w pasie drwala](#)

[Cz. 5 - Ostrzenie piły na stojąco](#)

[Cz. 6 - Łańcuch i jego parametry](#)

[Cz. 7 - Jak prawidłowo naostrzyć pilę?](#)

[Cz. 8 - Tankowanie pilarki](#)

[Cz. 9 - Elementy bezpieczeństwa w pilarence](#)

[Cz. 10 - Jak bezpiecznie obchodzić się z pilarką?](#)

[Cz. 11 - Planowanie prac](#)

[Cz. 12 - Szlaki operacyjne od podszewki](#)

[Cz. 13 - Zanim zaczniesz ścinać](#)

[Cz. 14 - Tirfor](#)

[Cz. 15 - Ścinka drzew z dźwignią - obracakiem](#)

[Cz. 16 - Parametry pniaka](#)

[Cz. 17 - Ścinka drzew standardowych](#)

[Cz. 18 - Ścinka drzew pochyłych zgodnie z kierunkiem obalania](#)

[Cz. 19 - Ścinka drzew pochyłych niezgodnie z kierunkiem obalania](#)

[Cz. 20 - Ścinka drzew nietypowych \(hubiastych, dziuplastych, z wieloma pniami, z pękniętym pniem, przy liniach energetycznych\)](#)

[Cz. 21 - Zawieszania](#)

[Cz. 22 - Okrzesywanie](#)

[Cz. 23 - Metody Okrzesywania](#)

[Cz. 24 - Przerzynka](#)

[Cz. 25 - Serwis i utrzymanie pilarki](#)

[Cz. 26 - Klin Klinowi nierówny](#)

JH

Komentarze (0)

Nie dodano jeszcze żadnego komentarza.